

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*AGENCIJE ZA DRŽAVNU SLUŽBU
ZA 2020. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI
AGENCIJE ZA DRŽAVNU SLUŽBU BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU

Broj: 04-16-1-942/21

Sarajevo, juli 2021. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	5
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	5
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	7
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	9
1.	KRITERIJI	9
2.	REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
4.	BUDŽET	11
4.1.	Aktivnosti u nadležnosti Agencije.....	11
4.1.1	<i>Izmjene i dopune podzakonskih akata proizašlih iz zakona o državnoj službi u institucijama BiH</i>	<i>12</i>
4.1.2	<i>Prijem državnog službenika u slučaju kada je osnovana nova institucija po osnovu prijenosa ili preuzimanja nadležnosti (član 32a. Zakona o državnoj službi)</i>	<i>12</i>
4.1.3	<i>Saglasnosti Agencije za angažman zaposlenika na određeno vrijeme i za interne premještaje</i>	<i>13</i>
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	14
5.1	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	14
5.1.1	<i>Bruto plaće.....</i>	<i>14</i>
5.2	Bilans stanja	15
6.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA	15
7.	JAVNE NABAVKE	16
8.	KOMENTARI	17
PRILOZI	17

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija)** koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2020. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Agencije prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2020. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Agencije u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su reviziono dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijave ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Agencije za 2020. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Agencije za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Agencije u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizion dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *način primjene člana 32.a Zakona o državnoj službi u institucijama BiH od strane Agencije, kojim je definisan prijem državnih službenika kada je osnovana nova institucija po osnovu prijenosa nadležnosti ili preuzimanja nadležnosti (tačka 4.1.2 Izvještaja);*
- *primjenu člana 28.a Zakona o državnoj službi u institucijama BiH koji se odnosi na davanje saglasnosti institucijama za prijem zaposlenih na određeno vrijeme od strane Agencije (tačka 4.1.3 Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Agencije je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Agencije, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i

propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 21.7.2021. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o finansiranju institucija BiH.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju izvršio je finansijsku reviziju Agencije za 2019. godinu, sačinio Izvještaj o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pažnje na ulogu Agencije u regulisanju pitanja radnopravnog statusa državnih službenika u institucijama BiH i kreiranju izmjena i dopuna podzakonskih akata, te način tretiranja (isplate) naknada za rad u komisijama (upravnim, nadzornim odborima i drugim tijelima) koje prelaze, zakonom definisani, maksimalni mjesečni iznos prava na naknade po korisniku.

U Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji Agencije za 2019. godinu date su preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Agencija je postupila u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestila nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu.

Agencija je sačinila plan aktivnosti za realizaciju datih preporuka. Uvidom u preduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

Rb.	Ocjena realizacije preporuke	Realizovana	Realizacija u toku	Nerealizovana
1.	Agencija ni u 2020. godini nije u svim slučajevima institucijama BiH skretala pažnju na slučajeve nepravilne primjene Zakona o državnoj službi, odnosno podzakonskih akata.			●
2.	Agencija od 1.9.2020. godine u dispozitivu rješenja o utvrđivanju visine naknade za rad u komisijama ne navodi mogućnost isplate naknade u ratama, čime je osigurano poštovanje osnovnih principa zakonskih regulativa koje definišu iznos naknada za rad u upravnim odborima, nadzornim i drugim radnim tijelima u institucijama BiH.	●		
3.	Agencija je, u 2020. godini, prilikom popunjavanja upražnjenih radnih mjesta postupala na jednoobrazan način, poštujući princip transparentnosti.	●		

S obzirom na to da je Agencija povukla iz procedure prijedlog teksta Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima i načinu obavljanja internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama BiH, nismo u mogućnosti izvršiti ocjenu date preporuke koja se odnosila na uočene probleme u primjeni važećih propisa.

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Organizacija i rukovođenje: Unutrašnja organizacija i način rada utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Agencije, koji je donesen 2018. godine. U januaru 2021. godine, po dobijanju saglasnosti Vijeća ministara BiH, izvršena je dopuna Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Agencije kojom je definisana obaveza direktora i rukovodilaca organizacionih jedinica za uspostavljanje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Agencije, utvrđene su organizacione jedinice, uređen je način rada i rukovođenja Agencijom te definisan opis poslova za svakog državnog službenika i zaposlenika. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovana su radna mjesta za 36 izvršilaca. Poslovi i zadaci iz nadležnosti Agencije obavljaju se u tri osnovne organizacione jedinice – sektora, Sektor za postavljanja, Sektor za obuke i informacione tehnologije i Sektor za pravne, opće i finansijske poslove. Uvidom u pregled zaposlenih može se konstatovati da Odjel za upravljanje ljudskim potencijalima, reformu javne uprave i evropske integracije nije popunjen. Agencijom rukovodi direktor koji je imenovan 1.2.2016. godine na mandatni period od pet godina. I pored činjenice da je direktoru istekao mandatni period na koji je imenovan, do momenta obavljanja završne revizije procedura imenovanja direktora nije pokrenuta. Tačnije, Agencija je, u skladu sa Zaključkom Vijeća ministara BiH, bila u obavezi da vodi računa, odnosno prati rokove za istek mandata rukovodećih državnih službenika te da u vezi s tim šest mjeseci prije isteka mandata izvrši raspisivanje konkursa. S obzirom na to da je Agencija 18 dana prije isteka mandata informisala Vijeće ministara BiH o isteku istog, nisu se stvorili uslovi za blagovremeno provođenje ovih aktivnosti. Vijeće ministara BiH je navedenu Informaciju trebalo razmatrati na 27. sjednici, koja je održana 18.2.2021. godine, ali je ista skinuta s dnevnog reda ove sjednice na kolegiju Vijeća ministara BiH.

Finansijsko upravljanje i kontrola: Sistem finansijskog upravljanja i kontrole je implementiran u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH¹, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Agencija je u 2020. godini izvršila ažuriranje ranije uspostavljenog sistema. Imenovana komisija je sačinila popis i mapiranje poslovnih procesa, utvrdila i procijenila rizike i izradila registar rizika. Međutim, Agencija je donijela godišnji akcioni plan za uspostavljanje i unapređenje sistema internih finansijskih kontrola za 2020. godine u skladu sa Odlukom o usvajanju Strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola u institucijama BiH za period 2020 - 2025. godina². Godišnji izvještaj o finansijskom upravljanju i kontroli za 2020. godinu je popunjen i blagovremeno dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH.

Interna revizija: U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH³ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH⁴, za obavljanje interne revizije u Agenciji nadležna je Centralna jedinica interne revizije Ministarstva finansija i trezora BiH. Jedinica interne revizije nije Agenciji dostavila plan interne revizije za tekuću godinu kao ni strateški plan interne revizije za 2020 - 2022, iako je Strateškim planom interne revizije za 2019 -2021, planirano da se u 2020. godini obavi jedna redovna revizija, na temu „Realizacija zapošljavanja državnih službenika/provođenje konkursnih procedura“. Agencija nije obaviještena, pisanim niti usmenim putem, koji su razlozi odstupanja od ranije donesenog strateškog plana. Jedinica interne revizije dostavila je Godišnji izvještaj interne revizije Agencije za 2020. godinu.

4. BUDŽET

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu⁵, Agenciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.213.000 KM. Ukupno izvršenje budžeta za 2020. godinu iznosilo je 1.109.937 KM.

Agencija je u oktobru izvršila prestrukturisanja rashoda budžeta, koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH, prema kojima je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog budžeta. Ukupan iznos prestrukturisanja iznosio je 37.000 KM. Povećana su raspoloživa sredstva na poziciji putnih troškova (2.000 KM), nabavke materijala (5.000 KM), izdataka za tekuće održavanje (2.000 KM), nabavke opreme (4.100 KM) i nabavke stalnih sredstava u obliku prava (24.000 KM), dok su umanjena raspoloživa sredstva na bruto plaćama i naknadama (32.100 KM), naknadama troškova zaposlenih (2.000 KM) i izdacima za telefonske i poštanske usluge (3.000 KM). Zahtjev za značajnije povećanje raspoloživih sredstava na poziciji nabavka stalnih sredstava u obliku prava Agencija je podnijela za nabavku softvera za dokument menadžment sistem – DMS, čija nabavka je inače planirana u narednoj godini.

4.1. Aktivnosti u nadležnosti Agencije

Program rada Agencije za 2020. godinu Vijeće ministara BiH je usvojilo u decembru 2019. godine. Agencija je svoje aktivnosti u 2020. godini, u skladu sa Programom rada, bazirala i realizovala kroz program zapošljavanja i zaštite prava državnih službenika i program stručnog

¹ Službeni glasnik BiH, br: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

² Službeni glasnik BiH, broj 43/20

³ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

usavršavanja državnih službenika. Provedene aktivnosti prezentovane su u Izvještaju o radu Agencije za 2020. godinu, koji je Vijeće ministara BiH razmatralo i usvojilo na 32. sjednici, održanoj 8.4.2021. godine. Navedeni Izvještaj je objavljen na web stranici www.ads.gov.ba.

4.1.1 Izmjene i dopune podzakonskih akata proizašlih iz zakona o državnoj službi u institucijama BiH

U Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji Agencije za 2019. godinu prezentovane su manjkavosti i nedostaci određenih provedbenih propisa koji se tiču radnopravnog statusa državnih službenika. Dat je osvrt na Prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika o uslovima i načinu obavljanja internih konkursa, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama BiH, koji je bio upućen Vijeću ministara BiH na usvajanje te konstatovano da istim nisu riješena suštinska pitanja. Shodno tome data je i preporuka Agenciji. Agencija nas je informisala da je navedeni Prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika povukla iz procedure⁶, jer su dobili naknadne sugestije i primjedbe na predmetni akt, ta da planira zatražiti od Ministarstva pravde BiH i Evropske unije u BiH, koja trenutno provodi projekat tehničke pomoći usmjeren na zakonodavstvo u državnoj službi, stručnu pomoć u sačinjavanju adekvatnog prijedloga izmjena i dopuna navedenog podzakonskog akta. Planirane aktivnosti su u pripremnj fazi.

U aprilu 2021. godine direktor Agencije je donio Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu ocjenjivanja državnih službenika kojim je između ostalog propisano da se državni službenik nalazi na probnom radu samo nakon njegovog postavljenja odnosno imenovanja po okončanom javnom konkursu.

Ured za reviziju je proteklih godina ukazivao na neodrživost stava Agencije, u postojećem regulatornom okviru, po kojem državni službenik i poslije postavljenja nakon internog oglasa prolazi period probnog rada.

4.1.2 Prijem državnog službenika u slučaju kada je osnovana nova institucija po osnovu prijenosa ili preuzimanja nadležnosti (član 32a. Zakona o državnoj službi)

Procesom revizije uočeno je da je i u 2020. godini primjenjivano, u više slučajeva, zapošljavanje državnih službenika prema odredbama Zakona o državnoj službi koji definišu postupak prijema državnih službenika u slučaju prijenosa ili preuzimanja nadležnosti od strane institucija Bosne i Hercegovine. Članom 32.a Zakona o državnoj službi definisan je prijem državnog službenika u slučaju kada je osnovana nova institucija na osnovu prijenosa ili preuzimanja nadležnosti. Na osnovu navedenog člana Zakona Agencija je donijela Pravilnik o postupcima oglašavanja, izbora kandidata, premještaja i postavljenja državnih službenika u slučaju prijenosa ili preuzimanja nadležnosti od strane institucija BiH⁷. Navedenim aktom je definisan postupak oglašavanja, provođenja postupka izbora kandidata, kao i postupci premještaja ili postavljenja državnih službenika u slučajevima kada se na institucije BiH prenose ili institucije BiH preuzimaju nadležnosti koje su ranije obavljali entiteti. Imajući u vidu činjenicu da posljednjih godina nije bilo preuzimanja određene nadležnosti koje su do tada obavljali entiteti, ili druga institucija, pravna osoba, međunarodna organizacija niti je bilo osnivanja institucija sa potpuno novouspostavljenim nadležnostima postavlja se pitanje odakle Agencija crpi pravnu osnovu za primjenu navedenih odredbi. Napominjemo da se primjenom ovih odredbi postupak zapošljavanja, za razliku od javnog oglašavanja (član 21. Zakona), ogleda u kraćem roku za

⁶ Akt Agencije broj: 01-02-2-1015-17/20 od 12.6.2020. godine

⁷ Službeni glasnik BiH", br: 27/08, 56/09, 54/10 i 70/12

podnošenje prijava, struktura pismenog dijela stručnog ispita je manje zahtjevna, institucija koja zapošljava ima veći uticaj na provođenje postupka i slično, što doprinosi manjem stepenu transparentnosti u odnosu na redovan postupak. Prema informacijama dobijenim od rukovodstva Agencije, prilikom odabira postupka koji će se provoditi Agencija se koristi i odredbom Pravilnika⁸ gdje je definisano da će se odredbe Pravilnika koje se odnose na javne oglase, primjenjivati do potpune ili pretežne popune nove institucije ili organizacione jedinice koja preuzima ili na koju se prenose nadležnosti, te navedeni član 32a. koristi do 90% popunjenosti institucije prema stavu Agencije, čime se u praksi primjena navedenog člana produžava na neodređeno vrijeme. Rukovodstvo Agencije je također istaklo kao prepreku za potpuno provođenje zapošljavanja po članu 21. Zakona (javno oglašavanje) nedostatak kadrovskih i prostornih kapaciteta.

PREPORUKA 1

Agencija je dužna da prilikom zapošljavanja osigura puni stepen transparentnosti, te da precizno definiše do kog roka i pod kojim uslovima, na osnovu prijenosa ili preuzimanja nadležnosti, institucija može da zahtijeva raspisivanje oglasa uz primjenu člana 32a.

4.1.3 Saglasnosti Agencije za angažman zaposlenika na određeno vrijeme i za interne premještaje

Procesom revizije uočeno je odstupanje Agencije od primjene člana 28.a Zakona o državnoj službi u institucijama BiH kojim je definisano da radni odnos na određeno vrijeme može trajati najduže devet mjeseci (osim u slučaju bolovanja ili porodijskog odsustva koji nisu ni navedeni kao razlozi za prijem na određeno vrijeme), uz pribavljenu saglasnost Agencije za državnu službu BiH za popunu radnog mjesta državnog službenika. Agencija za državnu službu BiH je, u cilju pojašnjenja primjene navedenog člana Zakona, dala mišljenje⁹ u kome je navedeno da institucije trebaju samo kod prvog zapošljavanja na radnom mjestu državnog službenika do tri mjeseca bez javnog oglasa detaljno obrazložiti razloge zapošljavanja, kako bi, na osnovu istog, Agencija mogla dati svoju saglasnost, pri tome navodeći da u slučaju produženja radnog angažmana maksimalno do devet mjeseci, nije potrebno slati novi zahtjev za produženje saglasnosti, jer Agencija u tom slučaju neće davati saglasnost. Agencija je Upravi za indirektno oporezivanje za 16 osoba dala saglasnost da budu angažovane, po navedenom osnovu, na period duži od devet mjeseci. Tačnije, utvrđeno je da su na osnovu datih saglasnosti Agencije osobe u Upravi za indirektno oporezivanje bile angažovane putem ugovora o radu na određeno vrijeme na period od 18 mjeseci, odnosno jedna osoba je na osnovu tri saglasnosti Agencije poslove na određeno vrijeme obavljalo ukupno 27 mjeseci.

U 2020. godini može se konstatovati da u institucijama nije bilo internih premještaja, koji su uzrokovali aktiviranje rezervne liste, izuzev u jednom slučaju, u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu.

Nadalje, Agencija je u 2020. godini Uredu za zakonodavstvo BiH dala saglasnost za interni premještaj zaposlenog sa pozicije rukovodećeg državnog službenika na poziciju državnog službenika (pozicija niže), da bi nakon toga osoba koja je interno premještena na poziciju državnog službenika uzela neplaćeno odsustvo iz državne službe zbog imenovanja na mandatnu funkciju. Interni premještaj u navedenom slučaju je iskorišten u svrhu osiguravanja uslova za povratak u državnu službu nakon isteka mandata, što ne bi bilo moguće prema

⁸ Član 5. stav (4) Pravilnika o postupcima oglašavanja, izbora kandidata, premještaja i postavljenja državnih službenika u slučaju prijenosa ili preuzimanja nadležnosti od strane institucija BiH

⁹ Akt broj: 05- 34-2-952-21/18 od 28.9.2018. godine

Zakonu o državnoj službi da je osoba imenovana na mandatnu funkciju sa pozicije rukovodećeg državnog službenika.

PREPORUKA 2

Agenciji je dužna da, na sve zakonom prihvatljive načine, skrene pažnju institucijama BiH na slučajeve nepravilne primjene Zakona o državnoj službi i podzakonskih akata i pri tome uskrati davanje saglasnosti, a sve u cilju zakonitog postupanja i transparentnosti u zapošljavanju državnih službenika.

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Agencija je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima. Analizom bilješki uz finansijske izvještaje može se konstatovati da je Agencija, poštujući Pravilnik o finansijskom izvještavanju, sačinila detaljnu zabilješku bilansnih pozicija uz bilans stanja, kao i obrazloženje izvršenja godišnjeg plana. Izvještaj o izvršenju budžeta Agencije za 2020. godinu je objavljen na web stranici www.ads.gov.ba

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 1.109.937 KM, što je za 103.063 KM manje u odnosu na rashode planirane budžetom za 2020. godinu.

Značajni rashodi iz budžeta odnose se na: bruto plaće (737.272 KM), ugovorene i druge usluge (155.608 KM), naknade troškova zaposlenih (80.458 KM) i izdatke za tekuće održavanje (37.944 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.1.1 Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2020. godine iskazane su u iznosu od 737.272 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 366.000 KM, a porezi i doprinosi 371.272 KM. Bruto plaće i naknade su za 30.103 KM veće u odnosu na prethodnu godinu, što je posljedica većeg broja prosječno zaposlenih u Agenciji i internog unapređenja. Prosječan broj zaposlenih za koje su isplaćene bruto plaće u Agenciji bio je 24.

Raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda: U skladu sa Metodologijom za raspoređivanje zaposlenih unutar platnog razreda Agencija je izvršila analizu ispunjenosti uslova za napredovanje zaposlenih u viši unutrašnji platni razred te donijela Odluku o utvrđivanju dodatnih kriterija za razvrstavanje zaposlenih Agencije u viši unutrašnji platni razred u 2020. godini¹⁰. U skladu sa navedenim aktima, četiri zaposlena u Agenciji su ostvarila pravo napredovanja u viši unutrašnji platni razred, a po osnovu ocjene rada u periodu 2016-2019. godina. Po dva zaposlena su napredovala u prvi platni razred, odnosno u drugi platni razred.

¹⁰ Akt broj: 05-34-2-1090/20 od 25.12.2020. godine

5.2 Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2020. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 34.867 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 196.215 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na obaveze prema zaposlenima (75.097 KM), obaveze prema dobavljačima (42.462 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (32.848 KM) te razgraničene rashode (23.400 KM).

Agencija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2020. godine. Sačinjen je izvještaj o obavljenom popisu koji je rukovodstvo Agencije usvojilo 23.02.2021. godine. Popisna komisija je konstatovala da je stanje sredstava i obaveza usklađeno sa knjigovodstvenim stanjem. Popisom stalnih sredstava nije utvrđen manjak niti višak stalnih sredstava. Obračun amortizacije izvršen je pojedinačno po svakom stalnom sredstvu. Nije bilo prijedloga za rashodovanje sredstava. Uvidom u dokumentaciju o obavljenom popisu nisu utvrđene nepravilnosti prilikom popisa sredstava Agencije.

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

6. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2020. godinu Agenciji je odobreno 26 zaposlenih. Na 31.12.2020. godine Agencija je zapošljavala 25 osoba, od čega su 23 osobe zaposlene na neodređeno vrijeme, a dvije na određeno vrijeme, do isteka mandata. Analizirajući dinamiku kretanja zaposlenih može se konstatovati da su u 2020. godini tri osobe zasnovale radni odnos na neodređeno vrijeme. Tačnije, dvije osobe su, po okončanju javnog konkursa koji je raspisan u 2019. godini, u januaru zasnovale radni odnos u Agenciji na pozicijama stručnog saradnika, dok je u oktobru izvršen prijem zaposlenika - referent za održavanje sistema po raspisanom konkursu u 2020. godini. Zaposlene osobe su ranije bile angažovane za rad u Agenciji putem ugovora o radu na određeno vrijeme, odnosno putem ugovora o djelu.

U periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine, po provedenom internom oglasu, izvršeno je unapređenje tri državna službenika na radna mjesta prvog višeg nivoa. Za jednu osobu, kojoj je bilo odobreno pravo korištenja neplaćenog odsustva, je prestao radni odnos, jer se nije javila na posao po isteku odobrenog perioda za neplaćeno odsustvo.

Putem ugovora o djelu Agencija je angažovala dva vanjska saradnika, na period od devet mjeseci. Za angažman vanjskih saradnika isplaćena je ukupna neto naknada u iznosu od 4.838 KM. Jedan vanjski saradnik je angažovan za obavljanje poslova definisanih sistematizacijom radnih mjesta, odnosno za obavljanje poslova upražnjenog radnog mjesta referenta za održavanje sistema, dok je drugi vanjski saradnik obavljao poslove prevođenja dokumentacije.

Agencija redovno vrši ocjenjivanje državnih službenika i zaposlenika.

7. JAVNE NABAVKE

Agencija je sačinila Plan javnih nabavki za 2020. godinu kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama¹¹ koji je tri puta mijenjan i dopunjavan u toku 2020. godine. Za svaki postupak javne nabavke formirana je komisija koja provodi postupke javnih nabavki. Prema prezentovanim podacima, Agencija je u 2020. godini provela dva konkurentska postupka i 26 direktnih postupaka za izbor najpovoljnijeg dobavljača. Ukupna vrijednost zaključenih ugovora po provedenim postupcima iznosi 73.035 KM bez PDV-a. Na osnovu pregledanog uzorka zaključenih ugovora vezanih za nabavku usluga održavanja informacionog sistema „MojKonkurs“ (23.400 KM), nabavku informacionog sistema za upravljanje predmetima i dokumentima (23.400 KM), održavanje Cloud webinar sistema Adobe Conect (5.265 KM) nisu uočene značajnije nepravilnosti u pogledu primjene općih principa Zakona o javnim nabavkama.

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

8. KOMENTARI

Agencija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu. U komentarima je dat osvrt po nalazima navedenim i to: u sistemu internih kontrola vezano za istek mandata direktora, prijem državnih službenika u slučaju kada je osnovana nova institucija po osnovu prijenosa ili preuzimanja nadležnosti, te davanje saglasnosti za angažovanje zaposlenika na određeno vrijeme i za interni premještaj. U dostavljenim komentarima Agencija je skrenula pažnju na potrebu potpunijeg prezentovanja nalaza vezanog za istek mandata direktora. Navedeni komentar je prihvaćen i izvršena je dopuna nalaza. Također, ispravljena je tehnička greška na koju je Agencija ukazala u dijelu konstatacije o donošenju Akcionog plana za uspostavljanje i unapređenje sistema internih finansijskih kontrola za 2020. godinu. Ostale date komentare nismo mogli prihvatiti, jer su isti prezentovani samo u formi obrazloženja, uz navođenje činjenica koje su nam bile poznate tokom obavljanja revizije, odnosno bez da je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u konačnom Izvještaju. Detaljno objašnjenje komentara koji nisu prihvaćeni (i dijelova koji su prihvaćeni) dato je u odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu, koji je dostavljen rukovodstvu Agencije uz konačan Izvještaj o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Nataša Pavlović, viši revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Nedžad Hajtić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za finansijsku reviziju

Ivona Beus, revizor, v.r.

Lutvija Šrndić, revizor, v.r.

Nevena Kenjić, revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2020. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2020. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2020. godinu

Agencija za državnu službu BiH

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađiva- nja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Procenat 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	1,210,000	-28,100	1,181,900	1,081,114	91
Bruto plaće i naknade	781,000	-32,100	748,900	737,272	98
Naknade troškova zaposlenih	97,000	-2,000	95,000	80,458	85
Putni troškovi	7,000	2,000	9,000	4,147	46
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	35,000	-3,000	32,000	23,536	74
Izdaci za energiju i kom. usluge	0		0	0	
Nabavka materijala	10,000	5,000	15,000	13,520	90
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	0		0	0	
Unajmljivanje imovine i opreme	31,000		31,000	28,629	92
Izdaci za tekuće održavanje	40,000	2,000	42,000	37,944	90
Izdaci za osiguranje	0		0	0	
Ugovorene i druge posebne usluge	209,000		209,000	155,608	74
2. Kapitalni izdaci	3,000	28,100	31,100	28,823	93
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina			0		
Nabavka opreme	3,000	4,100	7,100	5,423	76
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava		24,000	24,000	23,400	98
Rekonstrukcija i investiciono održ.			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	1,213,000	0	1,213,000	1,109,937	92
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
			0		
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
8. Ukupno (4+5+6+7)	1,213,000	0	1,213,000	1,109,937	92

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 2.3.2021. godine.

Direktor:
Neven Akšamija

Bilans stanja na 31.12.2020. godine

Agencija za državnu službu BiH

Tabela II

Opis	31.12.2020.	31.12.2019.	Procenat 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	2,019	0	
Novčana sredstva			
Kratkoročna potraživanja	2,019		
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	32,848	37,868	87
Stalna sredstva	274,942	269,519	102
Ispravka vrijednosti	242,094	231,651	105
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	32,848	37,868	87
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	34,867	37,868	92
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	163,367	131,565	124
Kratkoročne tekuće obaveze	64,870	64,777	100
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	75,097	66,788	112
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	23,400		
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	32,848	37,868	87
Izvori sredstava	32,848	37,868	87
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	196,215	169,433	116

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 2.3.2021. godine.

Direktor:
Neven Akšamija

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Agencija) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2020. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH broj 46/20) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 11.5.2021. godine

Direktor

Neven Akšamija